

ни много трябвахъ, а колко сж 5—6, на пръстіе трябаше да ги смѣтамы.

Въ такво положеніе испаднжль Българскый нашъ народъ, скоро той забрава себе си, и начинъ да не живѣе за себе си, да ся гнуси отъ себе си, и гордо да ся казва Гръкъ, зашто-то знаеше вече нѣщо за Димостена. За гражданина Българинъ дума-та Българска народность бѣше пуста, той нѣсамо ся срамуваше и червяше отъ нежъ, нѣ и отъ сжщия Гръкъ повече жъ гоняше и прѣзираше. Тѣй умѣяхъ наши-ти любезни Фанариоти да ны докаржть, и такви си бѣхмы почти до прѣди 30 години по сичкы-ты градища. Българе тогава бѣхъ селяніе-то, нѣ тѣ нѣмахъ врѣмя да знажть това, зашто-то трябаше да работять да ся прѣхранять, и за Владыкж-тж да спечелять.

За да можяхмы да станемъ пакъ Българе, какви-то си бѣхмы, то трябаше да има нѣкой да ни каже това. Да ни каже, ченые не сме Гърци, че си имамы едно лѣскаво минжло, ще можемъ да имамы и такво бжджще, нѣ само ако искамы. И благодареніе Богу!, кой-то ся смилява надъ насъ, кой-то не иска затриваніе-то ни отъ своя хубавъ свѣтъ, появява ся единъ такъвъ спасителенъ гласъ помежду ны. Прѣдъ него ные най-напрѣдъ ся подсмивахмы и подгавряхмы, зашто-то бѣхмы станжли такви, да бѣгамы отъ свое-то, а да пригржщамы чуждо-то. А тоя гласъ бѣше гласъ-тъ, кой-то ни идяше отъ далѣкъ, отъ Хилендаръ въ Св. Горж, отъ тихж-тж тамъ Келіж на Самоковскыя калугеринъ, Дѣда Паисія, кой-то бѣше іеромонахъ и проигумень, и глѣбоко бѣше усѣтиль нашж-тж подаремническж, отъ Фанариоты-ты причиненж, ранж. Този неговъ гласъ ся появи на 1762 г. въ Българскж-тж му Исторіж «О царѣхъ и Святыхъ Болгарскыхъ, и о всѣхъ дѣяніяхъ Болгарскыхъ» и ны повъзроди що-годѣ за новъ животъ.

Гласъ-тъ на приснопамятнаго Отца Паисія въ народно-то наше свѣстяваніе имаше за помощникъ и другаръ гласъ-тъ на Прѣосвященныя Врачанскы епископъ Софроній. Като Н. Всепрѣподобіе и Н. Прѣосвященство прѣкараль цѣлыя си животъ, пѣлень съ енергіжъ, въ тегла и мжкы за свѣстяваніе-то на своя народъ. Софроній бѣше отъ Котелъ, и на младость-тж си смиренъ священникъ, ржкоположенъ по желаніе-то на съотечественници-ты му отъ Шюмненскыя владыкж, учяше млады-ты Българчета да четжть и пишжть по языка си. Той ни с оставилъ добъръ памятникъ за оныя тяжкы врѣмена и за свожж-тж дѣятельность въ народно-то ни